

PERSPECTIEFNOTA 2022

Voorzitter,

Dit is de laatste perspectiefnota voor de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen, op een bijzondere plek vanwege de verbouwing van de raadszaal en het gemeentehuis en voor het eerst sinds lange tijd weer fysiek bij elkaar. Als CDA hebben wij in alle opzichten een bewogen jaar achter de rug. Maar we zijn dankbaar dat we ons steentje konden bijdragen aan de opbouw van de gemeente West Betuwe, die als lerende organisatie, dienstverlening dichtbij en op maat op een uitstekend niveau wil realiseren. Dit lukt nog niet altijd goed, zeker daar waar het complexe vraagstukken betreft. Samen met de inwoners willen we de ambities, zoals o.a. neergelegd in het bidbook waarmaken. Via participatie van inwoners, organisaties en ondernemers willen we iedereen nog meer aan de voorkant bij de plannen betrekken, het participatie-stappenplan en instrumenten uit de gereedschapskist moeten daarbij helpen. Voor zaken die grensoverschrijdend zijn zoals bijvoorbeeld de energietransitie bundelen we onze krachten in de regio. Als CDA laten we hierbij ons eigen geluid horen! Zo zijn bij het vaststellen van het regionale energiebod 1.0 een tweetal van onze regionale CDA-moties aanvaard. Ook konden we onlangs nog niet instemmen met de overdracht van Klantprofiel 4 inwoners naar Werkzaak. Grip houden op Gemeenschappelijke Regelingen door transparante communicatie en actieve informatie door portefeuillehouders spreekt hierbij voor zich. Een eerlijke financiële verdeelsleutel hoort daarbij. Het bespreekbaar maken van deze problematiek met name binnen de veiligheidsregio verdient aandacht.

M.b.t. de jaarstukken 2020 en de meerjarenprognose grondexploitaties kunnen wij als CDA met de gevraagde beslispunten onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring voorlopig instemmen. Wij zijn blij met het gerealiseerde positieve resultaat en voldoende weerstandscapaciteit. Dit neemt echter niet weg dat het de ambitie van het CDA is de gemeente West Betuwe duurzaam verder te helpen de uitgaven nog beter te beheersen. Daarbij gaan kosten vooraf aan de baten, denk aan woningbouw volgens het programma. Daarnaast gaat het CDA akkoord met de voorgestelde wijzigingen overeenkomstig de 1^e bestuursrapportage 2021.

Meneer de voorzitter het CDA wil met deze beschouwingen trachten zoveel mogelijk richting te geven m.b.t. de gestelde opgaven voor 2022 en verder. Voor het CDA is leefbaarheid van de kernen een prioriteit: sport, cultuur en recreatie dragen daar in belangrijke mate aan bij. Dorpshuizen en andere

accommodaties spelen hierbij een hoofdrol. Zij verdienen naast een goede organisatie en financiële draagkracht te verduurzamen om zo een toekomstbestendige ontmoetingsplek te zijn waar tal van activiteiten plaatsvinden gericht op een inclusieve samenleving. Veiligere en toegankelijke looproutes in kernen om deze accommodaties en andere voorzieningen te bereiken zijn hierbij onmisbaar.

Ons klimaat verandert, veel van die veranderingen worden toegeschreven aan de agrarische sector. Nu ben ik geen Caroline vd Plas van de BBB die feiten en fictie heel goed van elkaar weet te scheiden. Wel weten wij als CDA dat de agrarische sector in West Betuwe innovatief is en bijdraagt aan het onderhoud van het landschap. Biodiversiteit is nodig voor haar voortbestaan, zeker in de fruitsector. Heel veel initiatieven worden door de sector omarmd en uitgevoerd en vragen om navolging. Als gemeente gaan we hier ook mee aan de slag. Het CDA heeft dit voorjaar aan alle raadsleden en college leden, bloemenzaadmengsels verstrekt om zo bij te dragen aan biodiversiteit in een bloeiende West Betuwe.

Voor de oogst en verwerking van veel van onze agrarische producten zijn we afhankelijk van arbeidsmigranten. Ook een aantal logistieke bedrijven in onze gemeente, kunnen om de concurrentie aan te kunnen, niet zonder deze medewerkers. Goede en veilige huisvesting en verblijfsregistratie zijn noodzakelijk. Grootschalige concentratie acht het CDA niet wenselijk, maar wat is dan grootschalig en wat past waar? Als CDA doen we graag mee met de werkgroep die zich over deze problematiek zal buigen. **Enkele vragen die wat ons betreft i.i.g. beantwoord zouden moeten worden is: wat de mogelijkheden van het plaatsen van units of goede caravans voor piekopvang in de 'short-stay' zijn, alsmede flexibiliteit t.a.v. mid-stay en short-stay ook naar (on)mogelijkheden op gebied van regelgeving hierin.** Wij hopen dat er op niet al te lange termijn stappen op dit gebied gezet kunnen worden.

Ten aanzien van verduurzamen van het bomenbestand, is monitoring van het op tijd snoeien en onderhouden belangrijk om extra inzet en ziekten te voorkomen. Wij verwachten dat de DVO's hierop aansluiten? We ontvangen veel klachten mbt het groenonderhoud; communicatie en participatie hierbij is zinvol. Door te investeren in adequaat groenonderhoud en **bij** het realiseren van nieuwe woningbouwprojecten, kunnen we vergroeningsmaatregelen treffen, zodat we de gevolgen van weersextremen beter kunnen opvangen. Maar ook in bestaande wijken kunnen we vergroening stimuleren. De provincie doet hier nog een schepje bovenop en daagt dorpen en stadjes uit te vergroenen, kom met een goed plan en win een ton. Het CDA zou dat graag

onder de aandacht van de gebiedsmakelaars brengen, om dit in de kernen te stimuleren! Voor klimaatadaptatie kunnen we gebruik maken van impuls gelden vanuit de regio. Deze impulsregeling is op basis van co-financiering. Naast de hiervoor beschikbare middelen uit het WRP en Wegenbeheerplan is € 450.000 nodig. Het CDA vindt het verantwoord en toekomstgericht om hier middelen voor in te zetten.

Op weg naar energieneutraal in 2050 is er met de RES 1.0 een eerste stap gezet. Voor het vervolg dienen opslag en transport naast andere innovatieve oplossingen parallel te lopen aan de opgaven. Voorlopig gaan we met zijn allen alleen nog maar meer energie gebruiken, besparingen verdienen gestimuleerd te worden. Iedereen moet hier nut en noodzaak van inzien, maar ook de (financiële) mogelijkheid hebben om hieraan bij te dragen. Het CDA vindt het oprichten van een regionale Energiebank daarom verstandig.

Naast Biodiversiteit is Flexibiliteit nodig en daadkracht; m.n. waar het het versnellen van de woningbouw betreft. Het CDA is teleurgesteld door opeenvolgende portefeuillehouders in de aanpak hiervan. Tot nu toe is er alleen nog maar uitvoering gegeven aan "oude plannen". Hoe zit het met vrijkomende locaties, zoals oude schoolgebouwen, brandweerkazernes gemeentewerven etc. Als CDA vragen wij ons ook af hoe er uitvoering gegeven is aan onze motie aangaande Platform Tiny Houses, welke unaniem is aangenomen. Het alleen noemen in een woonvisie doet hieraan te kort omdat er duidelijk een behoefte is. Wonen moet voor eigen inwoners betaalbaar en bereikbaar zijn; vooral starters hebben het moeilijk. CPO projecten verdienen daarom ondersteuning. Daar waar het past bij het karakter van de kernen, of een nieuw te ontwikkelen wijk zouden sommige woonvormen ook in harmonie met het landschap de hoogte in kunnen. (Zoals in Herwijnen en Geldermalsen) Zeker waar behoefte is aan woningen zonder tuin. Mantelzorgwoningen, pre-mantelzorgwoningen en kangarowoningen, laten we hier creatief mee zijn, zodat er ook ruimte blijft voor groen en niet weiland na weiland opgeslokt wordt. Wat mogen wij hier nog van verwachten?

De fractie van het CDA kan instemmen met nieuw beleid dat ten laste komt van de begroting, zoals de inrichting van een omgevingsloket, om in aanloop naar de nieuwe omgevingswet en ook op uitdrukkelijke wens van de raad om processen aan de voorkant, dichtbij en op maat te begeleiden. Ook de inkoop van zorgcontracten ondersteunt het CDA van harte.

Voor harmonisatie van het erfgoed beleid wil het college incidenteel middelen uit de algemene reserve halen voor het opstarten van de uitvoeringsagenda,

uiteindelijk zal de keuze variant welke ons dit najaar voorgelegd wordt het benodigde budget bepalen. Ook voor het vorige week vastgestelde economische beleid wordt voor de uitvoeringsagenda een bedrag van € 85.000 gevraagd. Het CDA gaat hiermee akkoord en ondersteunt de acties t.b.v. het economische beleid, maar wil zoals aangegeven nadrukkelijk betrokken zijn bij het opstellen van een afwegingskader voor nieuwe functies op bedrijventerreinen.

De digitalisering zet door, het gemak maar ook het ongemak hebben we hiervan tijdens de corona pandemie ervaren. We zijn steeds meer afhankelijk van ICT en databronnen en daardoor kunnen wij en deze gegevens doelwit zijn van cybercrime. De fractie van het CDA stemt in met een bedrag van ca € 50.000 uit de algemene reserve ter bescherming van deze gegevens. Wij maken ons zorgen om ondermijnende praktijken, wij hebben de pfh gevraagd waarom panden waarin een drugslab of een illegale sigarettenfabriek waren gevestigd, niet gesloten zijn?

Dit onderwerp moet in het op te richten platform voor ondernemers breder ter discussie worden gesteld. Ook vinden er – nu door corona wat minder – bezoeken bij agrariërs plaats, die een makkelijk doelwit kunnen zijn, mogelijk door financiële problemen, geen bedrijfsopvolging etc. om hun toekomstperspectief bespreekbaar te maken. Keukentafelgesprekken vanuit team sociaal, kunnen mogelijk met specialisten van LTO een waardevolle bijdrage leveren. Erfcoaches (vanuit provincie)

Door de Rijksoverheid zijn er extra middelen toegekend voor de problematiek in de jeugdzorg. Als CDA zijn wij benieuwd naar de verdeling over de specifieke onderdelen. Binnen het sociaal domein hebben we nog steeds te maken met decentralisaties en veel open einden regelingen. We hopen dat met het beleidsplan “bouwen aan sociale kracht” vinger aan de pols gehouden wordt, maar daarnaast vooral ook de juiste zorg geleverd wordt. Preventie, zorg dichtbij en op maat liggen ons als CDA na aan het hart. Investeren in gezonde leefstijl draagt hier aan bij. Hoewel er op dit moment nog geen compleet beeld bestaat van de kosten die gemoeid zijn met de harmonisatie van het sportbeleid, is het voor het CDA wel van belang dat iedereen kan sporten, omdat dit bijdraagt aan inclusie en de ontwikkeling van een gezonde leefstijl, sociale cohesie en ontwikkeling van talenten. Hierin investeren is een investering in de lange termijn, die zich vertaalt in het welzijn en welbevinden van onze inwoners. Zoals wij in ons verkiezingsprogramma reeds hebben aangegeven past een goede zwemaccommodatie hier wat ons betreft ook bij.

Als CDA zijn wij voor veilige verkeersontsluitingen, zoals ook van Hellouw, die op draagvlak van de inwoners kan rekenen. Wij hebben begrepen dat een aantal varianten nader uitgewerkt worden. Bovenop het reeds begrootte bedrag wordt voor het verbeteren van de verkeerssituatie een extra bijdrage van 1,8 miljoen gevraagd. Het gaat het CDA in deze fase te snel dit bedrag nu al toe te zeggen. Dit hangt af van de definitieve oplossing. Graag horen wij van de portefeuillehouder wanneer de volgende stap wordt gezet.

Naast het oplossen van de top 5 fietsknelpunten, zijn er nog een aantal verkeerssituaties die om oplossingen vragen. Denk aan de N327, Randweg Geldermalsen en de problematiek rond Waardenburg.

Tenslotte vragen wij extra aandacht voor de kruising van de Boutensteinseweg/Provinciale weg N327. Het CDA ziet graag onderzocht of een rotonde voor deze kruising de ideale oplossing voor een veiliger verkeerssituatie is.

Dat zorgfraude aangepakt moet worden staat buiten kijf, echter wel op basis van geconstateerde feiten aan de hand van wet- en regelgeving en niet vanuit 'onderbuikgevoelens' of suggestieve meldingen vanuit de media.

We zijn als West Betuwe in 2019 voorzichtig begonnen, we hebben netjes gekleurd veelal binnen de lijntjes. Met het afronden van de harmonisaties zijn we op weg naar een volwassen gemeente. Hiervoor is veel werk verzet door de organisatie en het college, waarvoor dank, maar vooral ook dank aan de griffie, die ons met raad en daad terzijde heeft gestaan en met extra inzet bij al de digitale bijeenkomsten ervoor gezorgd heeft dat West Betuwe bestuurd kon blijven worden. Bij een perspectiefnota kijken we vooruit: Doe wel en zie niet om zou je haast zeggen, maar wie blind is voor het verleden heeft geen zicht op de toekomst. Laten we die toekomst al lerend tegemoet gaan. Als CDA wensen wij u daarbij Gods zegen toe.